

Fontos tudnivalók az emelt szintű szóbeli érettségi vizsgáról

Az emelt szintű szóbeli érettségi vizsga független bizottság előtt zajlik. A bizottság három vizsgáztató tanárból áll, melynek egyike a bizottság elnöke. A vizsga három részből áll.

A szóbeli vizsgán előforduló helyzetek és szerepek az érettségi vizsgakövetelmények Kommunikációs helyzetek és szándékok, valamint a Témakörök című listáira épülnek.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/200v2. (V. 24.) OM rendelet – *Élő idegen nyelv* című fejezete.

A vizsgarész rövid, ráhangoló kérdésekkel kezdődik. (Az itt elhangzottakat nem értékelik.)

I. TÁRSALGÁS

Az öt kérdés egyazon téma különböző aspektusait járja körbe. Az öt kérdés között lehet:

- Könnyű, „bemelegítő” kérdés.
- Kifejtő kérdés, itt várható el a leghosszabb válasz. Témáját tekintve ez a legnehezebb az öt kérdés közül.
- Ez a kérdés valamilyen nehezebb nyelvtani szerkezet használatára készíti a vizsgázót (múlt idő, jövő idő, feltételes mód, subjonctif stb.). Ha a vizsgázó az elvárt nyelvtani szerkezet használatát kikerülné, rá kell vezetni annak használatára.
- Viszonylag könnyű, rövid választ igénylő kérdés.
- Könnyű, „levezető” kérdés.

A beszélgetés elején a vizsgáztató tanár megjelöli a beszélgetés témáját.

Ha a vizsgázó a feltett kérdést nem érti, azt a vizsgáztató tanár más szavakkal újra felteszi neki.

II. VITA

A vizsgázónak egy adott témához kapcsolódó provokatív állítást kell megvitatnia a vizsgáztatóval. A vizsgázó feladata az, hogy az adott állítás mellett vagy ellen érveljen, kifejtse álláspontját, és reagáljon vitapartnerre álláspontjára a megadott 3-4 rövid irányító szempont alapján.

A vitafeladat felépítése és irányító elvei:

- A vizsgázó a tételmondat elolvasása után kiválasztja, melyik álláspontot fogja védeni. Álláspontját bemutatja vitapartnerének (vizsgáztató tanár).
- A vizsgázó a tétellapon felsorolt elemek figyelembevételével érvel álláspontja mellett.
- A vizsgázó ellentmond vitapartnerének, ellenérveket sorakoztat fel.
- A vizsgázó lezárja a vitát.

III. ÖNÁLLÓ TÉMAKIFEJTÉS

A vizsgázó egy több fotóból álló montázst kap. A képek a vizsgakövetelmények valamelyik témaköréhez kapcsolódnak.

A vizsgázó feladata nem képleírás. A kép csupán a témakifejtés kiindulópontja. Az sem tekinthető azonban jó feleletnek, ha a vizsgázó a képeket figyelmen kívül hagyja és azoktól függetlenül, a megadott témakörrel beszél. A vizsgáztató tanár, amennyiben szükségesnek ítéli ezt, az előre megadott kérdésekkel segítheti a vizsgázót, de ezeket nem kell feltétlenül feltennie, hiszen a cél pontosan az önálló témakifejtés. A kérdések ezért csak segítségül szolgálnak. A kérdések a vizsgázó példányán nem szerepelnek.

A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.

Általános útmutató

A következő táblázat az értékelési szempontokat és az egyes szempontok szerint adható maximális pontszámot mutatja.

<i>Első feladat (Társalgás)</i>	
Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Az interakció megvalósítása	3
Szókincs, kifejezésmód	3
Összesen	6
<i>Második feladat (Vita)</i>	
Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	3
Szókincs, kifejezésmód	3
Összesen	6
<i>Harmadik feladat (Önálló témakifejtés)</i>	
Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	3
Szókincs, kifejezésmód	3
Összesen	6
<i>Mindhárom feladatra vonatkozóan</i>	
Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Nyelvhelyesség	4
Nyelvi gazdagság, igényesség	4
Kiejtés, beszédtempó, hanglegjtés	4
Összesen	12
A szóbeli feleletre kapható összes pontszám	30

Amennyiben a vizsgázó felelete az első értékelési szempont alapján 0 pontos (Az interakció megvalósítása, A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása, illetve Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése), az adott feladat összpontszáma is 0 pont. Nyelvhelyességet, nyelvi gazdagságot és kiejtést ennek ellenére pontozunk. Ezek a pontszámok akkor érnek automatikusan 0 pontot, ha mindhárom feladatban az első értékelési szempont 0 pontos.

A vizsgapontok kiszámítása

A szóbeli vizsgán a három feladat során a vizsgázó 30 pontot szerezhethet, ami a vizsga egészére adható 150 vizsgapont 20%-a.